

PUBLISISTIN KIRJOITUKSIA

Toisen Duuman hajottamisen jälkeen poliittisen kirjallisuuden vallitsevaksi piirteeksi on tullut masentuneisuus, katumus ja petturuus. Hra Struvella, edelleen „Tovarishtsh” lehdellä ja erällä sosialidemokratiaa lähellä olevilla kirjailijoillakin näemme vallankumouksesta luopumista, sen perinteistä ja taistelukeinoista luopumista, pyrkimystä asettua tavalla tai toisella enemmän oikealle. Sen luonnehtimiseksi, mitä eräät sosialidemokraatit nyt puhuvat ja kirjoittavat, otamme nykypäivien sanoma- ja aikakauslehdistä ne heidän kirjoituksensa, jotka ensimmäisinä eteemme sattuvat: hra Nevedomskin kirjoituksen „Obrazovanijen”²⁴ 7. numerosta ja hra VI. Hornin kirjoituksen „Tovarishtsh” lehden 348. numerosta.

Hra M. Nevedomski aloittaa kirjoituksensa toisen Duuman kadettien mitä jyrkimmällä arvostelulla, vasemmistoblokkitaktiikan ja sosialidemokraattien käyttäytymisen mitä päättäväisimmällä puolustelulla. Mutta hän lopettaa sen näin:

„Puhuen indikatiivisia käyttäen sanon, että jokaiselle sosialidemokraatille on varmasti selvää: poliittisen evoluution siinä vaiheessa, jota me elämme, sosialististen puolueiden toiminta raivaa loppukädessä kuitenkin vain tietä porvarillisille puolueille, valmistele niiden väliaikaista voittoa.

Siiitä johtuu imperatiivien seuraavanlainen käyttö: olipa tuo „kameleonttimainen” („milloin tumma, milloin vaalea”) kadettipuolue mikä hyvänsä, mutta niin kauan kuin se on ainoa oppositiopuolue, täytyy sosialistinen toiminta koordinoida sen toiminnan kanssa. Sen sanelee voiman säästämisen periaate”... „Yleensä, puhuttaessa ilman mitään ironiaa” (hra M. Nevedomskin piti tehdä tuollainen varaus, sillä hän ei voi kirjoittaa ilman ilvehtimistä ja tempuilua, jotka sekoittavat lukijoita ja itse kirjoittajankin), „nuo Miljukovin sanat määrittelevät kummankin puolueen keskinäissuhteet oleellisesti aivan oikein”... (puhe on Miljukovin seuraavista sanoista: „kansan sekaan-

tumisella uhkaamista voidaan käyttää vain silloin, kun tuo sekaantuminen on edeltäkäs in valmisteltu,— ja tähän valmisteluun onkin suunnattava kaikkien niiden toiminta, joista Duuman oma valta näyttää Duuman valtavi en tehtävien täyttämiseen riittämättömältä”; valmistelkoot ja luokoot vasemmistolaiset liikkeen — tulkitsee hra Nevedomski oikein nuo sanat,— „mutta herrat kadetit ja Duuma oltaisivat vuorostaan huomioon tuon toiminnan”)... „Ehkä tuo ei ole vailla kyynillisyyttä, kun se lähtee huomioonottavan puolueen edustajan huuilta, mutta kun esimerkiksi Plehanov asettaa siten kysymyksen, niin se on vain tarkka ja reaalin en määrittely sosialidemokratian käytäytymislinjasta ja siitä metodista, jonka mukaan sosialidemokratia käyttää liberaalisen opposition voimia”.

Saattaa olla, että Plehanov tuntee olonsa jotenkin... lievästi sanoen epä mukavaksi, kun tuollaiset herrat taputtelevat häntä suosiollisesti olkapäähän. Mutta kadettila isilla tunnuksillaan, sellaisilla kuin tunnus sosialidemokraattien ja kadettien yhteisestä toimintaohjelmasta tai Duuman varjelemisesta, Plehanov antoi epäilemättä oikeuden hänen puheensa käyttämiseen juuri tuolla tavalla.

Nyt kuulkaa hra VI. Hornia.

„Selvää on, että sen” (maanomistajien ja suurporvarien demokratianvastaisen liittoutuman, jonka kesäkuun 3 päivän laki luo) „voittamiseksi tarvitaan kaksi ehtoa. Ensinnäkin demokratian kaikkien kerrostien, proletariaatti mukaanluettuna, on päästävä yksimielisyyteen, jotta yhtä liittoutumaa vastaan voitaisiin asettaa toinen, ja toiseksi, taistelua ei pidä käydä siten, että koetetaan keksiä jyrkimpiä tunnuksia, joiden tarkoituksena on lohkaista erilleen riittämättömän vallankumoukselliset ainekset ja kiihdyttää tunnetun vallankumouksellisen vähemmistön liikettä (kursivointi hra Hornin), vaan siten, että käydään reaalistia, konkreettista taistelua, joka vetää mukaansa itse joukot, demokratianvastaisen liittoutuman toimenpiteitä vastaan, jotka myös ovat konkreettisia. Demokraattisen liittoutuman muodostamista varten ei tarvita yhdistymistä, tarvitaan vain sopimus taistelun teistä ja välittömistä tarkoituseristä. Ja nuo sopimukset,— jos joukkojen tietoiset edustajat, puolueet, asettuvat sille kannalle, että pyritään saamaan aikaan reaalisia muutoksia yhteiskunnallisen elämän ehtoihin, eivätkä ainoastaan agitatoriselle katsantokannalle,— ovat täysin mahdollisia”.

Eikö noista otteista käy selväksi, että meidän molemmat kadettilaisten muotisanasten sankarimme puhuvat oikeastaan samaa? Hra Horn on vain hiukan avomielisempi ja hiukan enemmän paljastaa itseään, mutta hänen eroavaisuutensa hra Nevedomskista ei ole yhtään suurempi kuin hra Struven eroavaisuus hra Nabokovista tai hra Maklakovista.

Politiikalla on oma sisäinen logiikkansa. Kuinka usein onkaan puhuttu siitä, että sosialidemokraattien ja

liberaalien välillä ovat mahdollisia *teknilliset* sopimukset, jotka eivät lainkaan johda sellaiseen *poliittiseen liittoon*, josta kaikki puoluekantaiset sosialidemokraatit (emme tässä puhu ei-puoluekantaisista eli sellaisista, jotka pelaavat kaksinaista peliä, puhuen puolueessa yhtä, mutta „vapaassa”, puolueettomassa lehdessä toista) ovat aina kieltäytyneet. Ja elämä on aina murskannut nuo kauniit rakennelmat ja hyvät toivomukset, sillä „teknillisten” sopimusten verhon takaa ovat aina raivanneet itselleen tien poliittisen liiton aatteet. Pikkuporvarillisessa maassa, porvarillisen vallankumouksen kaudella ja kun työväenpuolueessa on paljon pikkuporvarillisia intelligenttejä, on tendenssillä proletariaatin poliittiseen alistamiseen liberaalien alaiseksi mitä reaalisimmat juuret. Ja tuo objektiiviseen asiointilaan pohjautuva tendenssi osoittautuu kaiken kadettien kanssa liittoutumista koskevan *quasi* *-socialistisen politikoinnin todelliseksi sisällöksi. Sellaisen intelligentin naiiviudella, jolla vain sanat ovat sosialidemokraattisia, mutta kaikki ajatukset, koko aatteellinen pohja, koko „sisin” ovat puhtaasti liberaalisia tai poroporvarillisia,— hra Horn propagoi suorastaan poliittista liittoa, „*demokraattista liittoutumaa*”, ei enempää eikä vähempää.

Mitä kuvaavinta on, että hra Hornin *pili* tehdä varaus: „ei tarvita yhdistymistä”! Tekemällä tuon varauksen hän vain paljasti siten epäpuhtaan sosialistisen omantunnon rippeitä. Sillä sanoessaan: „ei tarvita yhdistymistä, vaan ainoastaan sopimus”, hän samalla antoi sellaisen kuvauksen tuosta „sopimuksesta”, sellaisen määritelmän sen *sisällöstä*, joka paljastaa mitä täydellisimmin hänen socialidemokraattisen luopuruutensa. Eihän kysymys ole sanoista eikä asian nimittämisestä „yhdistymiseksi” tai „sopimukseksi”. Kysymys on siitä, mikä on tuon „*yhdyselämän*” reaalin sisältö. Kysymys on siitä, *millä hinnalla* te ehdotatte socialidemokraattiselle työväenpuolueelle liberalismiin jalkavaimoksi rupeamista.

Hinta on määrätty selvästi.

- 1) Hylätä agitatorinen katsantokanta.
- 2) Luopua jyrkkien tunnusten „keksimisestä”.
- 3) Heretä lohkomasta erilleen riittämättömän vallankumouksellisia aineksia.

* — muka. *Toim.*

4) Luopua tunnetun vallankumouksellisen vähemmistön liikkeen „kiihdyttämisestä”.

Olisin valmis antamaan palkinnon sille, joka osaisi laatia mitä täydellisimmän ja mitä inhottavimman luopuruuden ohjelman vielä selvemmin ja vielä tarkemmin. Hra Struvesta hra Horn eroaa vain siinä, että hra Struve näkee selvästi tiensä ja vississä määrin „itsenäisesti” määrää askeleistaan. Mutta herra Hornia hänen kadettilaiset hoi-vaajansa taluttavat yksinkertaisesti ohjaksista.

— Hylätä agitatorinen katsantokanta — sitä kadetit opettivat koko ajan kansalle toisessa Duumassa. Se merkitsee, ettei ole kehitettävä työväenjoukkojen ja talonpoikaiston tietoisuutta ja vaativaisuutta, vaan alennettava kumpaakin, tukahdutettava, sammutettava, saarnattava yhteiskunnallista rauhaa.

— Olla keksiskelemättä jyrkkiä tunnuksia — siis luopua, kuten kadetit tekivätkin, niiden tunnusten julistamisesta, joita sosialidemokraatit esittivät jo kauan ennen vallankumousta.

— Olla lohkomatta erilleen riittämättömän vallankumouksellisia aineksia — siis luopua kadettilaisen ulkokultaisuuden, valheen ja taantumuksellisuuden kaikenlaisesta arvostelemisesta joukkojen edessä, siis kaulailla herra Struven kanssa.

— Olla kiihdyttämättä tunnetun vallankumouksellisen vähemmistön liikettä — siis tosiasiallisesti luopua vallankumouksellisista taistelumenetelmistä. Sillä on aivan kiistatonta, että koko vuoden 1905 kulussa vallankumouksellisiin tapahtumiin osallistui *tunnettu vallankumouksellinen vähemmistö*: juuri siksi, vaikka taistelivatkin joukot, mutta kuitenkin sellaiset joukot, jotka olivat vähemmistönä, juuri sen vuoksi niillä ei ollutkaan taistelussa täyttä menestystä. Mutta kaikki ne menestykset, joita vapausliike Venäjällä yleensä saavutti, kaikki ne voitot, joita se yleensä sai, — kaikki ne on *kokonaisuudessaan ja ilman poikkeusta* saavutettu *vain* tällä vähemmistönä olleiden joukkojen taistelulla. Se ensiksi. Ja toiseksi, se, jota liberaalit ja heidän säestäjänsä sanovat „kiihdytetyksi liikkeeksi”, oli *ainoata* liikettä, johon joukot (joskin ensi kerralla valitettavasti vähemmistönä) osallistuivat itsenäisesti eivätkä sijaisten kautta, — *ainoata* liikettä, joka *ei pelännyt* kansaa, joka ilmensi joukkojen etuja ja jota kannattivat

(sitä todistivat ensimmäisen ja erittäinkin toisen Duuman vaalit) valtavat, vallankumoustaisteluun välittömästi osallistumattomat joukot.

Puhuessaan „tunnetun vallankumouksellisen vähemmistön liikkeen kiihdyttämisestä” herra Horn tekee erään tavallisimman, puhtaasti bureninilaisen petoskonstin. Kun Bureninin sanomalehti²⁵ soti Aleksinskia vastaan toisen Duuman kaudella, niin se esitti asian aina siten, että sen viha Aleksinskia kohtaan ei johdu tämän taistelusta poliittisen vapauden puolesta, vaan siitä, että Aleksinski tahtoo vapautta... särkeä akkunalaseja, kavuta lyhtytolppiin j.n.e. Juuri samanlaisen mustasotnialaisen valmistelun suorittaa myös „Tovarishtsh” lehden publisisti. Hän pyrkii esittämään asian siten, ettei sosialistien sopimusta liberaalien kanssa estä lainkaan se, että sosialistit ovat aina olleet ja tulevat olemaan yleensä joukkojen vallankumouksellisen tietoisuuden ja vallankumouksellisen aktiivisuuden kehittämisen kannalla, vaan ainoastaan se, että sosialistit *kiihdyttävät* liikettä, s.o. yhtyvät liikkeeseen ja keinotekoisesti sitä kärjistävät, että he lietsovat liekkiin *ilmeisen* toivottomia liikkeitä.

Noihin hyökkäilyihin vastaamme lyhyesti. Koko sosialistinen lehdistö, sekä menshevistinen että bolshevistinen, niin ensimmäisen kuin toisenkin Duuman kaudella tuomitsi liikkeen kaikenlaisen „kiihdyttämisen”... Kadetit eivät taistelleet sosialidemokraatteja vastaan liikkeen kiihdyttämisen vuoksi ensimmäisessä enempää kuin toisessakaan Duumassa, vaan sen vuoksi, kun sosialidemokraatit *kehittävät* joukkojen vallankumouksellista tietoisuutta ja vaativaisuutta, *paljastavat* kadettien taantumuksellisuutta ja perustuslaillisten illuusioiden kangastusnäkyjä. Näitä yleisesti tunnettuja historiallisia tosiasioita ei voida kiertää minikäänlaisilla sanomalehtikonstailuilla. Mitä tulee hra Hornin esiintymisen muotoon, niin se on äärimmäisen luonteenomaista meidän ajallemme, jolloin „valistuneet yhteiskuntapiirit”, luovuttuaan vallankumouksesta, tarrautuvat pornografiaan. Olento, joka pitää itseään sosialidemokraattina, menee puolueettomaan sanomalehteen pitääkseen laajalle yleisölle novojevremjalaisia puheita siitä, että työväenpuolue „kiihdyttää” „tunnetun” vähemmistön liikettä! Luopuruusmielialat synnyttävät meillä myös luopuruustapoja.

* *
*

Tarkastelkaamme nyt kysymystä toiselta puolen. Herrojen Nevedomskien ja Hornien mielipiteet, jotka herättävät sellaista inhoa, kun noita mielipiteitä esittävät mukasosialidemokraatit, ovat epäilemättä porvarillisen intelligenssimme, liberalisoivien „yhteiskuntapiiriemme”, tyytyväisten virkamiestemme y.m.s. laajojen kerrosten mitä tyypillisimpiä ja luonnollisia mielipiteitä. Näiden mielipiteiden luonnehtiminen poliittisesti selkärangattoman, surkean ja häilyvän pikkuporvariston ilmaisuksi ei ole riittävää. Niitä on sen lisäksi selitettävä vallankumouksemme kehityksen nykyisen asiantilaa kannalta.

Minkä vuoksi juuri nyt, III Duuman edellä pikkuporvariston vissit piirit synnyttävät sellaisia mielipiteitä? Sen vuoksi, että nuo piirit, muuttaen nöyrästi mielipiteitään hallituksen politiikan jokaisen käänteen jälkeen, luottavat lokakuulaiseen Duumaan, t.s. pitävät mahdollisena sen tehtävien täyttämistä, ja kiiruhtavat mukautumaan „lokakuulaisiin reformeihin”, kiiruhtavat aatteellisesti perustelemaan ja puolustelemaan lokakuulaisuuteen mukautumistaan.

Hallituksen tarkoitusperän mukaan lokakuulaisen Duuman tehtävänä on päättää vallankumous suoranaiseen vanhan vallan ja tilanherrojen sekä suurporvariston väliseen sopimukseen perustuslaillisten reformien vissin minimin pohjalla. Abstraktisesti puhuen siinä ei ole mitään ehdottoman mahdotonta, sillä Länsi-Euroopassa on monta porvarillista vallankumousta päättynyt „lokakuulaisen” perustuslaillisen järjestyksen lujittumiseen. Kysymys on vain siitä, ovatko nykyisellä Venäjällä mahdollisia lokakuulaiset „reformit”, jotka kykenevät pysäyttämään vallankumouksen? Eivätköhän lokakuulaiset „reformit” ole vallankumouksemme syvällisyyden vuoksi tuomittu samantyyppiseen romahdukseen kuin kadettilaisetkin „reformit”? Eiköhän lokakuulainen Duuma tule olemaan yhtä lyhyt välikohtaus kuin kadettilaisetkin Duumat, välikohtaus tiellä mustasotnialaisten ja itsevaltiuden herruuden ennallistamiseen?

Olemme saaneet kokea joukkojen välittömän vallankumoustaistelun kauden (v. 1905), joka toi joitain voittoja

vapaudelle. Sen jälkeen saimme kokea tuon taistelun pysähdyskauden (v. 1906 ja v. 1907 alkupuolisko). Tämä kausi antoi monta voittoa taantumukselle eikä yhtään voittoa vallankumoukselle, joka menetti ensimmäisen kauden saavutukset. Toinen kausi oli kadettilainen kausi, perustuslaillisten illuusioiden kausi. Joukot vielä enemmässä tai vähemmässä määrin uskoivat itsevaltiuden ajan „parlamentarismiin”, ja itsevaltius, käsittäen pelkän mustasotnialaisten herruuden vaarallisuuden, pyrki sopimaan kadettien kanssa, teki kokeita, *koetteli* erityyppisiä perustuslaillisia pukuja, kokeili, minkä verran Venäjän „isännät”, herrat suurimmat tilanomistajat, voivat reformeja hyväksyä. Kadettilaisen perustuslain kokeileminen päättyi romahdukseen siitä huolimatta, vaikka kadetit käyttäytyivätkin toisessa Duumassa aito lokakuulaisittain, he eivät olleet ainoastaan hyökkäilemättä hallitusta vastaan, kiihottamatta joukkoja sitä vastaan, vaan jopa rauhoittelivatkin systemaattisesti joukkoja, taistelivat „vasemmistolaisia”, s.o. proletariaatin ja talonpoikaiston puolueita vastaan, tukivat suoranaisesti ja päättäväisesti kyseistä hallitusta (budjetti j.n.e.). Sanalla sanoen kadettilaisen perustuslain kokeilu ei mennyt myttyyn sen vuoksi, ettei kadeteilla tai hallituksella ollut hyvää tahtoa, vaan sen vuoksi, että Venäjän vallankumouksen objektiiviset ristiriidat osoittautuivat *liian syviksi*. Nuo ristiriidat *osoittautuivat* niin syviksi, että kadettilaisen porraslaudan heittäminen kuilun yli osoittautui mahdottomaksi. Koe osoitti, että vaikka joukkotaistelu oli tällä kertaa täydellisesti tukahduttua ja vanha valta harjoitti täydellistä omavaltaisuutta vaalien väärentämisessä j.n.e., niin talonpoikaisjoukot (ja porvarillisessa vallankumouksessa lopputulos riippuu eniten talonpoikaistosta) kuitenkin esittivät sellaisia vaatimuksia, joita kadettilaisten välittäjien mikään diplomaatintaito *ei pysty* sopeuttamaan etuoikeutettujen tilanherrojen herruuteen. Kun hra Struve raivoaa nykyään trudovikkeja²⁶ vastaan (sosialidemokraateista puhumattakaan), kun „*Retsch*”²⁷ käy suoranaista sotaa heitä vastaan, niin se ei ole sattuma eikä myöskään porvarillisen asianajajan yksinkertaista suuttumusta, asianajajan, jonka palveluksista talonpoika on kieltäytynyt. Se on välttämätön poliittinen askel kadettien kehityksessä: koska tilanherroja ja trudovikkeja ei onnistuttu sovittamaan keskenään, *niin se mer-*

kitsee (porvarillisen intelligenssin johtopäätös voi olla *vain* tämä), se merkitsee, ettei pidä nostaa entistä laajempia joukkoja taisteluun tilanherroja vastaan, vaan *pienentää* trudovikkien vaatimuksia, antaa *vieläkin perään* tilanherroille, „heittää syrjään vallankumoukselliset utopiat”, kuten Struve ja „Retsch” sanovat, eli luopua jyrkkien tunnusten keksiskelemisestä ja liikkeen kiihdyttämisestä, kuten kadettien uusi palvelija hra Horn sanoo.

Hallitus *mukautuu* tilanherroihin siten, että luovuttaa vaalit kokonaisuudessaan heidän käsiinsä, tosiasiallisesti riistää talonpoikaistolta äänioikeuden. Kadetit mukautuvat tilanherroihin siten, että syyttävät trudovikkeja vallankumouksellisuudesta ja peräänantamattomuudesta. Puolueettomat politikoitsijat, sellaiset kuin „Tovarishtsh” lehden avustajat yleensä ja hra Horn erikoisesti, mukautuvat tilanherroihin siten, että kehottavat proletariaattia ja talonpoikaista „yhdenmukaistamaan” („koordinoimaan” hra Nevedomskilla) politiikkansa kadettien politiikan kanssa, menemään „demokraattiseen liittoutumaan” kadettien kanssa, luopumaan „jyrkistä tunnuksista” y.m., j.n.e.

Hallitus toimii järjestelmällisesti. Askel askelelta se ottaa takaisin sen, mikä „kiihdytetyllä liikkeellä” oli saavutettu ja mikä tuon liikkeen tauon aikana jäi suojattomaksi. Askel askelelta se kokeilee, mihin „reformeihin” herrat tilanomistajat saataisiin suostumaan. Kadetit eivät voineet sitä tehdä? Eivät voineet vasemmistolaisten vastustuksen vuoksi kadettien omasta vilpittömästä halusta ja pinnistyksestä huolimatta? Siis täytyy tyypistää „vasemmistolaisten” äänioikeutta ja luovuttaa ratkaisu lokakuulaisten huostaan: vasta *tämänkin kokeen* epäonnistuttua pitää antautua kokonaisuudessaan „Yhdistyneen aateliston neuvoston”²⁸ valtaan.

Hallituksen teoissa on järkeä, systemaattisuutta, logiikkaa. Se on tilanherran luokkaetujen logiikkaa. Täytyy saada suojatuksi nuo edut ja pitää varjella Venäjän sittenkin porvarillista kehitystä.

Näiden hallituksen suunnitelmien toteuttamiseksi on tarpeen *joukkojen* etujen ja liikkeen *väkivaltainen* tukahduttaminen, äänioikeuden riistäminen joukoilta, niiden luovuttaminen 130 tuhannen kynsiin. Onnistutaanko nuo suunnitelmat toteuttamaan,— tätä kysymystä ei kukaan nyt voi ratkaista. Tämän kysymyksen ratkaisee vain *taistelu*.

Me, sosialidemokraatit, ratkaisemme tätä kysymystä *omalla* taistelullamme. Kadetitkin ratkaisevat tätä kysymystä *taistelulla... vasemmistolaisia vastaan*. Kadetit taistelevat *sen puolesta*, että tämän kysymyksen ratkaisisi *hallitus*: siten he tekivät järjestelmällisesti toisessa Duumassa parlamentaarisella areenalla. He tekevät sitä järjestelmällisesti myöskin nyt aatteellisella taistelullaan sosialidemokraatteja ja trudovikkeja vastaan.

Venäläisestä rivi-intelligentistä, samoin kuin jokaisesta puolivalistuneesta poroporvarista, se kuulostaa tietysti paradoksilta; kadetit, jotka nimittävät itseään demokraateiksi ja pitävät liberaalisia puheita, taistelevat sen puolesta, että hallitus ratkaisisi kysymyksen! Se on sula mahdottomuus! Koska he ovat demokraatteja, niin laske siis heidät „demokraattiseen liittoutumaan kuuluviksi"! Sehän on niin selvä johtopäätös poliittisille tyhmyreille, joita edes Venäjän vallankumouksen kaksi vuottakaan ei ole voinut opettaa etsimään *eri luokkien taistelusta* hallituksen toimenpiteiden enempää kuin liberaalisten sanavuodatustenkaan todellista perustaa. Ja kuinka paljon meillä onkaan intelligenttileirin „marxilaisia”, jotka tunnustavat avoimesti luokkataistelun periaatteen, mutta todellisuudessa järkeilevät sekä kadeteista, Duuman merkityksestä että boikotista aito liberaalisesti! Ja kuinka monta kadettien äänestämistä budjetin puolesta vielä näille poliittisille hölmöille tarvitaankaan, jotta he käsittäisivät Euroopalle jo kauan sitten tutun ilmiön: liberaali, joka pitää puheita hallitusta vastaan ja tukee jokaisessa vakavassa kysymyksessä hallitusta.

Toisen Duuman vaihtaminen kolmanteen Duumaan on lokakuulaisesti toimivan kadetin vaihtamista kadetin avustuksella toimivaan lokakuulaiseen. Toisessa Duumassa oli johdossa porvarillisten intelligenttien puolue, intelligenttien, jotka kansan laskuun nimittivät itseään demokraateiksi ja porvariston laskuun tukivat hallitusta. Kolmannessa Duumassa pitää tilanherrojen ja suurporvarien puolueen olla johdossa, tilanherrojen ja suurporvarien, jotka palkkaavat itselleen näyteoppositiota ja liikepalveluksia varten porvarillisen intelligentssin. Tuon yksinkertaisen seikan on todistanut kadettipuolueen koko poliittinen käyttäytyminen ja toinen Duma erikoisesti. Tuon yksinkertaisen seikan on alkanut nyt käsittää jopa poroporvarikin: vetoamme sellaiseen todistajaan kuin hra Zhilkiniin, jota

olisi naurettavaa epäillä myötämielisyydestä bolshevismille tai ennakkoluuloisesta ja leppymättömästä vihasta kadetteja kohtaan.

Tämänpäiväisessä „Tovarishtsh” lehdessä (№ 351) hra Zhilkin kertoo „reippaan” (sic! * „reippauden” hra Zhilkin ymmärtää jokseenkin samalla tavalla kuin Horn tai Nevedomski) maaseutulaisen vaikutelmista seuraavaa:

„Lokakuulaiset tilanherrat, joiden kanssa keskustelin, päättelivät näin: „kadetteja voi valita. Mikä heissä on hyvää? Se, että he antavat perään. Ensimmäisessä Duumassa he vaativat paljon. Toisessa antoivat perään. Tyypistivät jopa ohjelmaakin. Ja kolmannessa antavat vieläkin perään. Et huomaakaan, kun on saatu jotain tingityksi. Ja muuten, kun suoraan totuuden sanoo, niin meillä ei olekaan ketään, jonka voisimme lokakuulaisista valita.

...Valittakoon siis kadetteja. Ero ei ole välillämme kovinkaan suuri. Hekin oikeistolaistuvat III Duumassa... Lokakuulaisten kanssa pidämme ystävyyttä pakosta... Missä heillä on puhujia tai suurmiehiä?” ”

Ken tekee päätelmiä puolueista niiden nimien, ohjelmien, lupausten ja puheiden mukaan tai ken tyytyy puisevaan, bernsteiniläistettyyn „marxilaisuuteen”, joka on sen totuuden toistelemista, että porvarillista demokratiaa pitää tukea porvarillisessa vallankumouksessa,— hän voi panna toiveita vasemmistolaisten ja kadettien demokraattiseen liittoutumaan III Duumassa. Mutta kenellä on edes hituinenkaan vallankumouksellista vaistoa ja vakavaa suhtautumista vallankumouksemme opetuksiin tai ken todella pitää ohjeenaan luokkataistelun periaatetta ja tekee päätelmiä puolueista niiden luokkaluonteiden mukaan,— hän ei lainkaan ihmettele sitä, että porvarillisen intelligenssin puolue kelpaa vain tekemään lakeijan palveluksia suurporvariston puolueelle. Herrat Hornit ja Nevedomskit voivat luulla, että erimielisyys kadettien ja demokratian välillä on poikkeus, että erimielisyys kadettien ja lokakuulaisten välillä on sääntö. Asia on juuri päinvastoin. Kadetit ovat lokakuulaisille todellisia sukulaisia koko luokkaluonteensa puolesta. Kadetilainen demokratismi on valekoreutta, joukkojen demokratismien tilapäistä heijastumista tai suoranaista petosta, johon venäläiset bernsteiniläiset ja poroporvarit, erittäinkin „Tovarishtsh” lehdestä, uskovat.

* — sillä tavalla! *Toim.*

Ja niinpä jos te katsahdatte meitä askarruttavaa kysymystä tältä puolen, jos te käsitätte kadetin — tämän porvarillisen intelligentin, joka auttaa tilanherraa tyydyttämään talonpoikaa vaivaisella reformilla — todellisen historiallisen merkityksen, niin silloin teille käy selväksi herrojen Hornien ja Nevedomskien kaikkiviisauden koko pohjaton syvyys, herrojen, jotka neuvovat proletariaattia *yhdemukaistamaan* toimintansa kadettien toiminnan kanssa! Kuva meille luvatuista lokakuulaisista „reformista” on täysin selvä. Tilanherra „järjestää” talonpojan ja järjestää niin, että ilman rankaisuretkikuntia, ilman talonpoikien ruoskimista ja työläisten ampumista väestöä ei voida pakoittaa ottamaan reformia vastaan. Kadettiprofessori järjestää oppositiota: nykyaikaisen oikeustieteen kannalta hän todistaa välttämättömäksi rankaisuretkikuntia koskevien ohjesääntöjen perustuslaillisen vahvistamisen ja tuomitsee poliisin ylenmääräisen ahkeroinnin. Kadettiasianajaja järjestää oppositiota: hän todistaa, että lain mukaan pitää antaa 60 eikä 200 raipaniskua ja että hallitukselle pitää myöntää rahaa ruoskiin ja asettaa ehdoksi laillisuuden noudattaminen. Kadettilääkäri on valmis tarkastamaan ruoskitun pulssin ja kirjoittamaan tutkielman välttämättömyydestä alentaa raipaniskujen korkeinta määrää puolella.

Eikö sitten toisen Duuman kadettilainen oppositio ollut sellainen? Ja eikö sitten ole selvää, että sellaisen opposition vuoksi lokakuulainen tilanherra ei ainoastaan valitse kadettia Duumaan, vaan suostuu myös maksamaan hänelle professorin tai jonkin muun palkan?

Sosialistien ja kadettien demokraattinen liittoutuma toisessa Duumassa, toisen Duuman jälkeen tai III Duuman yhteydessä ei merkitsisi tosiasiasa, asiain objektiivisen tilan vuoksi, mitään muuta kuin työväenpuolueen muuttamista liberaalien sokeaksi ja surkeaksi lisäkkeeksi, kuin proletariaatin etujen ja vallankumouksen etujen täydellistä kavaltamista sosialistien taholta. Paljon mahdollista, että herrat Nevedomskit ja Hornit eivät ymmärrä, mitä he tekevät. Sellaisilla ihmisillä vakaumukset eivät useinkaan ole kielenkärkeä syvemmillä. Mutta itse asiassa heidän pyrkimyksensä on tehdä loppu työväenluokan itsenäisestä puolueesta, tehdä loppu sosialidemokratiasta. Tehtävänsä ymmärtävän sosialidemokratian on tehtävä loppu tuollaisista herroista. Valitettavasti meillä aina tähän saakka

ymmärretään porvarillisen vallankumouksen käsite liian yksipuolisesti. Meillä jätetään ottamatta huomioon esim. se, että tämän vallankumouksen on osoitettava proletariaatille, — ja vain se voi ensimmäisenä osoittaa proletariaatille, minkälainen *tosiasiassa* on *kyseisen* maan porvaristo, minkälaisia ovat porvariston ja pikkuporvariston *kansalliset* erikoisuudet kyseisessä *kansallisessa* porvarillisessa vallankumouksessa. Proletariaatin todellinen, lopullinen ja joukkoluontoinen erottuminen luokaksi, sen asettuminen kaikkia porvarillisia puolueita vastaan voi tapahtua vasta sitten, kun *oman* maan historia näyttää proletariaatille porvariston *kaikki piirteet* luokkana, poliittisena kokonaisuutena, — pikkuporvariston kaikki piirteet kerroksena, vissinä aatteellisena ja poliittisena, joissain avoimissa ja laajoissa poliittisissa teoissa ilmenneenä suurena. Meidän on selitettävä väsymättä proletariaatille niitä teoreettisia totuuksia, jotka koskevat porvariston ja pikkuporvariston luokkajärjestyksen olemusta kapitalistisessa yhteiskunnassa. Mutta nuo totuudet syöpyvät todella laajojen proletariaattien joukkojen tietoisuuteen vasta sitten, kun nämä luokat tulevat näkemään ja tuntemaan tämän taikka tuon luokan puolueen käyttäytymisen, — kun näiden puolueiden luokkaluonteen selvään käsittämiseen liittyy se välitön reaktio, jonka porvarillisten puolueiden kaikki piirteet aiheuttavat proletariaatin psykiikassa. Missään muualla maailmassa porvaristo ei ole varmaankaan ilmentänyt porvarillisessa vallankumouksessa sellaista taantumuksellista petomaisuutta, sellaista läheistä liittoutumista vanhan vallan kanssa, sellaista „vapautta” kaikesta, mikä edes vähänkään muistuttaisi rehellistä myötätuntoa kulttuurista, edistystä ja ihmisarvon suojelemista kohtaan, kuin meillä, — saakoon siis proletariaattimme Venäjän porvarillisesta vallankumouksesta kolminkertaisen vihan porvaristoa kohtaan ja päättäväisyyden taistella sitä vastaan. Missään muualla maailmassa pikkuporvaristo — „kansansosialisteista”²⁹ ja trudovikeista alkaen sosialidemokratiaan tunkeutuneisiin intelligentteihin saakka — ei ole nähtävästi ilmentänyt tällaista pelkuruutta ja selkärangattomuutta taistelussa, tällaista luopuruusmielilojen halpamaista riehuntaa, tällaista mielistelyä porvarillisen muodin tai taantumuksellisen väkivallan sankareita kohtaan — saakoon siis proletariaattimme meidän porvarillisesta vallankumouksestamme kolminkertaisen

ylenkatseen pikkuporvarillista raihnautta ja häilyväisyyttä kohtaan. Olkoonpa meidän vallankumouksemme kulku edelleen millainen tahansa, niin vaikeita aikoja kuin proletariaatti tämän tästä joutuneekin kokemaan,— tuo viha ja tuo ylenkatse tiivistää sen rivit, puhdistaa sen vieraista luokista lähtöisin olevista kelvottomista tulokkaista, lisää sen voimia, karaisee sen niiden iskujen antamista varten, jotka se on suuntaava aikanaan koko porvarillista yhteiskuntaa vastaan.

*Kirjoitettu elokuun 22
(syyskuun 4) pnä 1907*

*Julkaistu v. 1907 ensimmäisessä
„Golos zhizni” kokoelmassa,
Pietari
Allekirjoitus: N. L.*

*Julkaistaan kokoelman
tekstiin mukaan*
